

THE AMERICAN WAY

De Amerikaanse sportmarkt in facts and figures – deel 3

Een karakteristieke eigenschap van de Amerikaanse sportwereld is het veelvuldig gebruik van statistieken. Veel meer dan wij gewend zijn speelt data-analyse een rol bij het evalueren van sportieve prestaties van spelers en teams. Daarnaast spelen cijfers, tabellen en grafieken een belangrijke rol bij het zo aansprekend mogelijk informeren van televisiekijkers en krantenlezers. Deel 3 van de Amerikaanse sportmarkt in *facts and figures*.

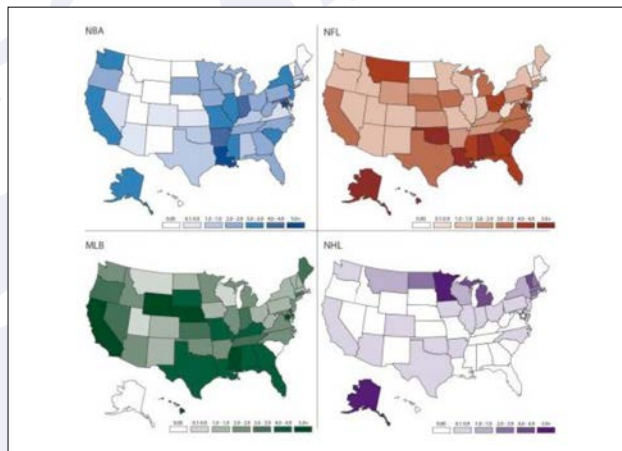
PIETER VERHOOGT

In oktober vorig jaar verscheen op de Amerikaanse (nieuws)website Vox een artikel van journalist Joseph Stromberg. In dat artikel laat Stromberg aan de hand van veertig grafieken zijn licht schijnen over diverse aspecten van de Amerikaanse sportwereld. Met dank aan Stromberg en Vox neem ik u mee voor de derde en laatste etappe van ons tochtje sportieve datamining.

Kraamkamers van de vier grote profleagues

De vier grote Amerikaanse profcompetities zijn steeds op zoek naar nieuwe marktkansen. Sinds hun ontstaan hebben de vier leagues steeds nieuwe lokale en regionale sportmarkten aangeboord. Waar voldoende vraag was (of leek te gaan ontstaan), konden investeerders nieuwe teams opzetten. Of bestaande teams ruilden hun thuismarkt in voor een nieuwe stad waar meer economisch rendement werd verwacht. Zo kwamen er NHL-teams in Los Angeles, Florida, Dallas, Arizona en St. Louis. Maar Florida is natuurlijk geen ijshockeybolwerk en zal dat ook nooit worden. IJshockey heeft z'n wortels in het noordoosten van de Verenigde Staten, waar strenge winters en de nabijheid van het ijshockeygekke Canada de voedingsbodem vormen voor deze prachtige sport. Daar zit de sport in de genen van de mensen. Daar spelen kinderen in de winter ijshockey op meren. Daar is ijshockey populair op high schools en colleges. Daar komen dus ook de meeste NHL-spelers vandaan. De kraamkamers van de NFL en MLB bevinden zich in het zonnige zuiden van de VS en dan vooral in het zuidoosten. Figuur 1 toont welke regio's (per inwoner) de meeste spelers leveren aan de vier grote profleagues en waar dus de roots van deze sporten liggen.

FIGUUR 1 WELKE REGIO'S LEVEREN DE MEESTE SPELERS AAN DE VIER GROTE PROFLEAGUES?

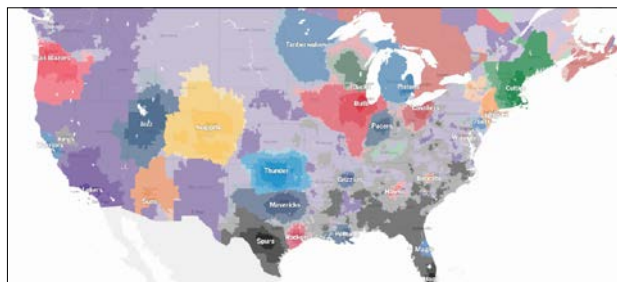
Bron: Jacob Rude

The United States of basketball

Figuur 2 toont voor elk van de ruim 3.000 counties in de VS welk NBA-team de boventoon voert waar het gaat om likes op Facebook. De kaart verscheen in 2014 in de *New York Times*. Enkele teams hebben duidelijk een thuismarkt die zich uitstrekt tot ver buiten hun stadsgrenzen. Daarbij moet worden vermeld dat de populariteit van Miami Heat

(grijs) sinds het vertrek van ster speler LeBron James waarschijnlijk significant is afgenomen. Wat het meest opvalt aan de kaart? De Los Angeles Lakers (paars) zijn de New York Yankees van het basketbal. De Lakers zijn *by far* het meest populaire NBA-team van Amerika, met een *coast-to-coast fanbase*.

FIGUUR 2 WELKE NBA-TEAM IS HET MEEST POPULAIR OP FACEBOOK?

Bron: New York Times

College-coaches zijn bestbetaalde ambtenaren

Ziet u het al voor u? De bestbetaalde ambtenaar van de provincie Limburg is de coach van het basketbalteam van de Universiteit van Maastricht. De beste man verdient vijftien tot twintig keer zo veel als de bestbetaalde provincie- of gemeentebestuurder. Figuur 3 maakt duidelijk dat dit in vrijwel alle Amerikaanse staten het geval is. Hoewel de salarissen van college-coaches normaal gesproken betaald worden vanuit de teaminkomsten (ticketverkoop, sponsoring, tv-rechten), zijn de meeste college-sportprogramma's voor universiteiten ondanks de vele immateriële baten, een nettokostenpost. De vijf hoogste jaarsalarissen voor football-coaches zie je in tabel 1.

TABEL 1 VIJF GROOTVERDIENERS IN AMERICAN COLLEGE-FOOTBALL.

Positie	Naam	College	Jaarsalaris (in miljoenen dollars)
1.	Nick Saban	Alabama	7,2
2.	Mark Dantonio	Michigan State	5,6
3.	Bob Stoops	Oklahoma	5,1
4.	Kevin Sumlin	Texas A&M	5,0
4.	Charlie Strong	Texas	5,0

FIGUUR 3 WIE VERDIENT HET MEEST?

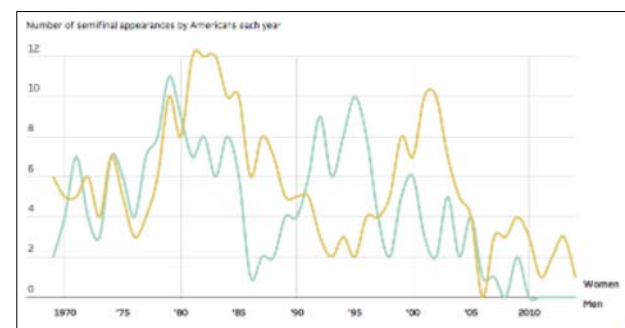

Bron: Deadspin

Het Amerikaanse tennis in verval

De heerschappij van Amerika in het internationale tennis is voorbij. Figuur 4 toont het aantal halvefinaleplaatsen voor de Amerikaanse mannen en vrouwen bij de vier grandslamtoernooien in de periode 1970-2014. Na de hoogtijdagen van Jimmy Connors, John McEnroe en Chris Evert (eind jaren zeventig en begin jaren tachtig), Andre Agassi en Pete Sampras (midden jaren tachtig tot begin 21ste eeuw) is de rol van Amerika in de tenniswereld steeds kleiner geworden. Bij de mannen is de koek al een aantal jaren op. Bij de vrouwen zorgen de Williams-sisters nog voor successen. Maar wanneer deze familie het tennis vaarwel zegt, dreigt het stil te worden aan de overkant.

FIGUUR 4 AANTAL HALVEFINALEPLAATSEN VOOR AMERIKAANSE TENNISPELERS DOOR DE JAREN HEEN.

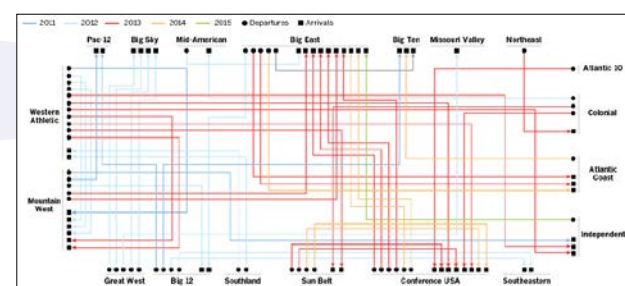

Bron: Vox

De conference-carrousel

Op deze plaats is het bizarre fenomeen al een keer aan de orde geweest: de herverveling in de wereld van college-sporten. Universiteitscompetities zijn georganiseerd in conferences (ofwel afdelingen) van tien tot twintig universiteiten. Zij komen tegen elkaar uit in een scala aan sporten. Conferences kennen van oudsher een regionale oriëntatie. De PAC-12 Conference bestond uit twaalf universiteiten aan de westkust (Pacific Ocean), de Atlantic Coast Conference (ACC) bestond uit universiteiten aan de Atlantische kust en de Big-10 bestond uit universiteiten in het midwesten van de VS. De laatste jaren is er echter veel veranderd. Gedreven door de enorme televisiecontracten die sommige conferences afsloten voor hun college-footballcompetities is een ware carrousel ontstaan van universiteiten die hun traditionele conference verlieten om zich aan te sluiten bij betere (en rijkere) conferences. Soms uit eigen beweging, soms omdat zij daartoe werden verleid door conferences die hun economische waarde wilden vergroten door sterke en populaire universiteitsteams aan zich te binden. Conferences die teams zagen vertrekken, gingen vervolgens logischerwijs op zoek naar vervangers. In de periode 2011-2015 is de conference-wereld behoorlijk opgeschud. Figuur 5 toont in welke mate een aantal toonaangevende conferences te maken heeft gehad met vertrekkende en nieuwe colleges. Neem Conference USA (onderkant figuur). In 2013 en 2014 vertrokken zes van haar universiteiten. Acht nieuwkomers namen hun plaatsen in. Ook in de 'amateurwereld' van de college-sport regeert het grote geld. ●

FIGUUR 5 INKOMEND EN VERTREKKEND VERKEER IN DE WERELD VAN DE COLLEGE-SPORT.

Bron: Los Angeles Times

Pieter Verhoogt is directeur van sporteconomisch adviesbureau Sport2B (www.sport2b.nl). Hij is tevens gastdocent sporteconomie aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.